

ДІАГНОСТИКА ГОТОВНОСТІ ДІТЕЙ ДО ШКОЛИ

Перед тим як почати бесіду, необхідно дати дитині пристосуватися до нової ситуації. Під час обстеження батьки повинні сидіти осторонь, у дитини за спиною. Це дозволяє їй спілкуватися з діагностом, а не з батьками. Якщо дитина дуже сором'язлива і боязка, то можна запропонувати кому-небудь з батьків сісти поруч з нею, узяти її за руку, щоб вона заспокоїлася. Необхідно стежити за тим, щоб батьки не відповідали за дитину на запитання і не підказували. Розмову з дитиною потрібно вести неофіційно і довірливо. Якщо дитині важко відповісти, то необхідно підбадьорити. Задля уникнення стресової ситуації не можна її квапити, лаяти за погані відповіді чи їхню відсутність, виявляти невдоволення.

I. Орієнтування в довкіллі

Дана методика проводиться у формі бесіди з дитиною.

Запитання

1. Як ти називаєшся?
2. Скільки тобі років?
3. Як називаються твої батьків?
4. Як називається місто (село, селище), де ти живеш?
5. Яких ти знаєш домашніх тварин?
6. У яку пору року на деревах з'являються листочки?
7. Чим відрізняється день від ночі?
8. Що ти очікуєш від школи?

II. Тест фонематичного слуху

Інструкція

Психолог пропонує дитині: «Пограймося в школу: ти будеш учителем, а я - учнем». Діставши згоду, продовжує: «Я буду повторювати яке-небудь слово, а якщо зіб'юся, допущу помилку і ти почуєш інше слово, зразу дай знак ось так (показує). Цим ти ніби вкажеш мені на мою помилку. А далі назвеш те слово, яке я сказала помилково. Якщо ж я буду називати тільки те слово, яке ми обрали, то коли я закінчу, ти скажеш: "Усе правильно". Спробуймо! Слухай: рама, рама, рама, рама, вікно, рама, рама ...». Почувши «вікно», дитина ляскає долонею по столу й говорить: «Ви сказали "вікно"».

Приклад **набору слів** (вимовляється одне слово за 0,5-0,7 секунди)

Рама, рама, рама, рама, лама, рама, рама, рама, рама, рама.

Коса, коса, коса, коса, коса, коса, коза, коса, коса, коса.

Сірка, сірка, сірка, зірка, сірка, сірка, сірка, сірка, сірка.

III. Тест копіювання «безглуздих» складів

Інструкція

Один з наборів складів із наведених десяти подається дитині на спеціальній картці.
«Подивись, - говорить експериментатор, - тут щось написано. Виявляється, у нас у гостях був зайчик (інопланетянин) і залишив тобі записку. Ти ще не вмієш писати, але спробуй це перемалювати. Добре придивися й напиши так само на аркуші».

Наприклад:

Він їв сир

IV. Тест словника

Інструкція

«Уяви собі, що ти зустрівся з іноземцем, людиною з іншої країни, яка погано розуміє українську мову. І от він попросив тебе пояснити, що означає слово «велосипед». Як ти відповіси?»

Приклад набору слів

Велосипед, цвях, лист, парасолька, хутро, герой, хитатися, з'єднувати, кусати, гострий.

V. Тест короткочасної пам'яті та умовиводів

Інструкція

Психолог звертається до дитини, яка опитується: *«Тобі подобається слухати різні історії? (Дитина зазвичай відповідає ствердно.) От я зараз почну маленьке оповідання, а ти спробуй добре його запам'ятати, щоб точно повторити. Слово в слово. Нічого не вилучати й не додавати. Згоден? (Зазвичай дитина відповідає згодою.)*

Були собі три хлопчики: Миколка, Петрик та Іванко. Миколка нижчий за Петрика, Петрик нижчий за Іванка. Повтори!»

Якщо обстежуваний не може повністю і без суттєвих перекручень відтворити ці три фрази, експериментатор каже: *«Нічого, не журися. Одразу це не виходить. Спробуймо ще раз. Слухай уважно. Були собі...»*

Після того як дитина дала правильну відповідь, експериментатор переходить до перевірки її здатності робити найпростіші умовиводи: *«Молодець! Ти повторив правильно. А тепер подумай і скажи, хто з хлопчиків найвищий».*

VI. Тест «Четвертий зайвий»

Інструкція

Психолог пропонує дитині ряд слів, об'єднаних загальною назвою (одне з них не належить до цієї групи). Дитина повинна назвати його.

Наприклад:

Кішка, лев, корова – зайве слово лев (не домашня тварина).

VI. Тест «Десять слів»

Інструкція

Підготуйте набір предметних картинок, назви зображення яких не пов'язані між собою за змістом.

Психолог звертається до дитини: «Розглянь картинки, назви їх і постарайся запам'ятати. Коли будеш готовий, скажеш мені! Я заберу картинки, а ти назвеш ті, які запам'ятав». Після того як дитина розгляне й назве картинки, психолог забирає і пропонує назвати їх.

Наприклад:

Стіл, метелик, слон, кішка, черевики, олівець, ліжко, картина, горнятко, штани.

VII.Тест «Математичні здібності»

Психолог пропонує дитині відповісти на запитання.

Наприклад:

1. Полічи числа від 3 до 7.
2. Яке число більше: 6 чи 7? На скільки?
3. Яке число стоїть перед 5?
4. Назви «сусідів» числа 4. (3 і 5)
5. Назви геометричні фігури, які ти бачиш на малюнку (круг, квадрат, овал тощо).
6. Назви геометричну фігуру, у якої немає кутів.
7. Розв'яжи задачу: «У вазі лежало 5 яблук і 2 груші. Скільки фруктів лежало у вазі?» (7 фруктів)
8. Скільки днів у тижні, назви їх.